

ใบความรู้ที่ ๓

เรื่อง แบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู : จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ข้อ ๔

คำชี้แจง : ให้ผู้เรียนศึกษาใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง แบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู : จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ข้อ ๔ เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับจรรยาบรรณของวิชาชีพทางการศึกษา (หมวด ๓ จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ) ข้อ ๔ “ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ”

ประเด็น : แบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู : จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ข้อ ๔

แบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู : จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ข้อ ๔

ครูสภาได้ออกข้อบังคับครูสภา ว่าด้วยแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. ๒๕๕๐ เพื่อประมวลพฤติกรรมที่เป็นตัวอย่างของการประพฤติที่กำหนดขึ้นตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา คือ ครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และศึกษานิเทศก์ ต้องหรือพึงปฏิบัติตาม ประกอบด้วย พฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่กำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องหรือพึงประพฤติตาม และพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ที่กำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องหรือพึงละเว้น โดยมีแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ และตัวอย่างของพฤติกรรมที่พึงประสงค์และพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ

ครูต้องรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริม ให้กำลังใจแก่ศิษย์ และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่ โดยเสมอหน้า ครูต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์ และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ ครูต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ ครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์และผู้รับบริการ และครูต้องให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค โดยไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ โดยต้องประพฤติและละเว้น การประพฤติตามแบบแผนพฤติกรรมดังตัวอย่างต่อไปนี้

พฤติกรรมที่พึงประสงค์	พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
๑. ให้คำปรึกษาหรือช่วยเหลือศิษย์และผู้รับบริการ ด้วยความเมตตากรุณาอย่างเต็มกำลัง ความสามารถและเสมอภาค	๑. ลงโทษศิษย์อย่างไม่เหมาะสม
๒. สนับสนุนการดำเนินงานเพื่อปกป้องสิทธิเด็ก เยาวชน และผู้ด้อยโอกาส	๒. ไม่ใส่ใจหรือไม่รับรู้ปัญหาของศิษย์หรือผู้รับบริการจนเกิดผลเสียหายต่อศิษย์หรือผู้รับบริการ
๓. ตั้งใจ เสียสละ และอุทิศตนในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้ศิษย์และผู้รับบริการได้รับการพัฒนาตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของแต่ละบุคคล	๓. ดุหมั่นเหยียดหยามศิษย์หรือผู้รับบริการ
	๔. เปิดเผยความลับของศิษย์หรือผู้รับบริการเป็นผลให้ได้รับความอับอายหรือเสื่อมเสียชื่อเสียง
	๕. จูงใจ โหม้มน้าว ยุยงส่งเสริมให้ศิษย์หรือผู้รับบริการปฏิบัติขัดต่อศีลธรรมหรือกฎระเบียบ

พฤติกรรมที่พึงประสงค์	พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
๔. ส่งเสริมให้ศิษย์และผู้รับบริการสามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเองจากสื่อ อุปกรณ์ และ แหล่งเรียนรู้อย่างหลากหลาย	๖. ชักชวนใช้จ้างวานศิษย์หรือผู้รับบริการให้จัดซื้อ จัดหาสิ่งเสพติดหรือเข้าไปเกี่ยวข้องกับอบายมุข
๕. ให้ศิษย์และผู้รับบริการ มีส่วนร่วมวางแผนการเรียนรู้ และเลือกวิธีการปฏิบัติที่เหมาะสมกับตนเอง	๗. เรียกร้องผลตอบแทนจากศิษย์หรือผู้รับบริการในงานตามหน้าที่ที่ต้องให้บริการ
๖. เสริมสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ศิษย์และผู้รับบริการด้วยการรับฟังความคิดเห็น ยกย่อง ชมเชย และให้กำลังใจอย่างกัลยาณมิตร	

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ได้กล่าวถึงจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ข้อที่ ๔ ครูต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจไว้ในแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณครู พ.ศ. ๒๕๓๙ ดังนี้

หลักการ

ครูที่ดีต้องมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาศิษย์ให้เจริญได้อย่างเต็ม ศักยภาพ และถือว่าความรับผิดชอบของตน จะสมบูรณ์ก็ต่อเมื่อศิษย์ได้แสดงออกซึ่งผลแห่งการพัฒนานั้นแล้ว ครูจึงต้องเรียนรู้เกี่ยวกับศักยภาพของศิษย์แต่ละคนและทุกคนเลือกกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เหมาะสมสอดคล้องกับการพัฒนาตามศักยภาพนั้น ๆ ดำเนินการ ให้ศิษย์ได้ลงมือทำกิจกรรมการเรียนรู้ จนเกิดผลอย่างแจ่มชัด และยังคงกระตุ้นยั่วยุให้ศิษย์ทุกคนได้ทำกิจกรรมต่อเนื่อง เพื่อความเจริญงอกงามอย่างไม่มีที่สิ้นสุด

คำอธิบาย

ครูต้องอบรมสั่งสอนฝึกฝนสร้างเสริมความรู้ทักษะ และนิสัยที่ถูกต้องดีงามให้เกิดแก่ศิษย์อย่างเต็ม ความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ หมายถึง การดำเนินงานตั้งแต่การเลือกกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งผลต่อการพัฒนาในตัวศิษย์อย่างแท้จริงการจัดให้ศิษย์มีความรับผิดชอบ และเป็นเจ้าของการเรียนรู้ ตลอดจนการประเมิน ร่วมศิษย์ ในผลของการเรียนและการเพิ่มพูนการเรียนรู้ภายหลังบทเรียนต่าง ๆ ด้วยความปรารถนาที่จะให้ศิษย์ แต่ละคนและทุกคนพัฒนาได้อย่างเต็มศักยภาพและตลอดไป

พฤติกรรมสำคัญ

๑. อบรม สั่งสอน ฝึกฝนและจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาศิษย์อย่างมุ่งมั่นและตั้งใจ ตัวอย่างเช่น

- สอนเต็มเวลา ไม่เบียดบังเวลาของศิษย์ไปหาผลประโยชน์ส่วนตน
- เอาใจใส่ อบรม สั่งสอนศิษย์จนเกิดทักษะในการปฏิบัติงาน
- อุทิศเวลาเพื่อพัฒนาศิษย์ตามความจำเป็นและเหมาะสม
- ไม่ละทิ้งชั้นเรียนหรือขาดการสอน ฯลฯ

๒.. อบรม สั่งสอน ฝึกฝนและจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาศิษย์อย่างเต็มศักยภาพ ตัวอย่างเช่น

- เลือกใช้วิธีการที่หลากหลายในการสอนให้เหมาะสมกับสภาพของศิษย์
- ให้ความรู้โดยไม่ปิดบัง
- สอนเต็มความสามารถ
- เปิดโอกาสให้ศิษย์ได้ฝึกปฏิบัติอย่างเต็มความสามารถ

- สอนเต็มความสามารถและด้วยความเต็มใจ
  - กำหนดเป้าหมายที่ทำท่าย พัฒนาขึ้น
  - ลงมือจัดเลือกกิจกรรมที่นำสู่ผลจริง
  - ภูมิใจเมื่อศิษย์พัฒนาฯลฯ
๓. อบรม สั่งสอน ฝึกฝนและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาศิษย์ด้วยความบริสุทธิ์ใจ ตัวอย่างเช่น
- สั่งสอนศิษย์โดยไม่ปิดเปิดหรือปิดบังอำพราง
  - อบรมสั่งสอนศิษย์โดยไม่เลือกที่รักมักที่ชัง
  - มอบหมายงานและตรวจผลงานด้วยความยุติธรรมฯลฯ

สรุปได้ว่า จรรยาบรรณวิชาชีพข้อที่ ๔ ได้กำหนดให้ ครูต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ และแนวทางการปฏิบัติต่อผู้เรียนครูต้อง อบรม สั่งสอน ฝึกฝนและจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาศิษย์อย่างมุ่งมั่นและตั้งใจ อย่างเต็มศักยภาพ และความบริสุทธิ์ใจ

*****

เอกสารอ้างอิง

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. **ข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ.**

๒๕๕๐. สืบค้นเมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๖๑. จาก

<http://www.ksp-sp.k.or.th/spk๑/images/law/rule/๒๕๕๐.pdf>

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (๒๕๕๑). **แบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณครู พ.ศ. ๒๕๓๙.** กรุงเทพมหานคร :

โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.